Міністерство розвитку громад та територій України

Аналітична довідка

ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти» стосовно врахування вимог щодо доступності для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення

Критерії оцінки врахування вимог

Щодо доступності для маломобільних груп населення

Вимоги щодо доступності для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення наведені в шістьох розділах та в одному додатку ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти», а саме:

«Нормативні посилання»,
«Загальні положення»,
«Вимоги до забудови ділянок»,
«Об'ємно-планувальні рішення»,
«Інженерне обладнання будівель»,
«Безпека та доступність у використанні»,

ДОДАТОК Н «Вимоги до проектування пансіонів (гуртожитків) закладів освіти».

У розділі «Об'ємно-планувальні рішення» детально проаналізовано кожну архітектурно-планувальну складову будівель закладів освіти, зокрема, шляхи евакуації, входи у будівлі, ліфти, фізкультурно-спортивні, тренажерно-гімнастичні та універсальні зали, приміщення медичного обслуговування тощо.

Інші розділи ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти», такі як

«Сфера застосування»,
«Терміни та визначення»,
«Познаки та скорочення»,
«Довговічність та ремонтопридатність»,
«Вимоги до енергоефективності та енергозбереження», не потребують зазначення вимог щодо доступності для осіб з інвалідністю.

МІНРОЗВИТКУ

Критерії оцінки врахування вимог

Щодо доступності для маломобільних груп населення

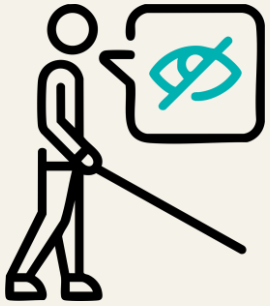
Аналіз проводився з урахуванням освітніх особливостей учнів за наступними критеріями:

доступність для маломобільних груп населення

доступність для осіб на кріслах колісних

доступність для осіб із порушеннями зору

доступність для осіб з вадами слуху

Висновки за результатами проведеного аналізу в розрізі розділів ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти» щодо врахування вимог доступності для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення наведені за наступними рівнями оцінки:

МІНРОЗВИТКУ

Критерії оцінки врахування вимог

Щодо доступності для маломобільних груп населення

Висновки за результатами проведеного аналізу в розрізі розділів ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти» щодо врахування вимог доступності для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення наведені за наступними рівнями оцінки:

«не потребує доопрацювання»
вимоги в положеннях ДБН деталізовані та враховані у повному обсязі (відповідно до особливостей будівлі або споруди) вимоги щодо забезпечення доступності, комфортного пересування та безпеки для маломобільних груп населення, у тому числі для осіб на кріслах колісних та осіб з порушенням зору,

«потребує доопрацювання»
вимоги в положеннях ДБН враховані, зокрема із посиланням на ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», але потребують деталізації та уточнень

«потребує значного доопрацювання»
необхідно розробити положення ДБН, що містять вимоги доступності для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення

Детальний аналіз із загальними висновками в розрізі розділів ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти» наведений в таблиці «АНАЛІЗ ПОЛОЖЕНЬ ДБН В.2.2-3:2018 « ЗАКЛАДИ ОСВІТИ» (В РОЗРІЗІ РОЗДІЛІВ) В ЧАСТИНІ ВРАХУВАННЯ ВИМОГ ЩОДО ДОСТУПНОСТІ ДЛЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ТА МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ»

Аналіз положень

Аналіз положень ДБН в.2.2-3:2018 « Заклади освіти» (в розрізі розділів) в частині врахування вимог щодо доступності для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення

Назва розділу ДБН	Стислий зміст положень ДБН	Висновок
Розділ 2. Нормативні посилання		
Посилання	• ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення • ДСТУ-Н Б В.2.2-31:2011 Настанова з облаштування будинків і споруд цивільного призначення елементами доступності для осіб з вадами зору та слуху • ДСТУ EN 81-40:2016 (EN 81-40:2008, IDT) Норми безпеки щодо конструкції та експлуатації ліфтів. Спеціальні ліфти для перевезення осіб та вантажів. Частина 40. Сходові підіймачі та похилі підіймальні платформи для осіб з обмеженою рухливістю	Потребує доопрацювання та включення до переліку нормативних посилань на національні стандарти та інші нормативні акти, які регулюють вимоги щодо забезпечення доступності для маломобільних груп населення
Розділ 4. Загальні положення		
Загальні положення	• Зазначена загальна вимога щодо необхідності проектування закладів освіти з урахуванням забезпечення доступності маломобільних груп населення до вхідної групи будівель та їх безперешкодне пересування у внутрішньому просторі приміщень згідно з ДБН В.2.2-40	Розділ містить загальну вимогу із посиланням на ДБН В.2.2-40 та доповнення не потребує.

Аналіз положень

Аналіз положень ДБН в.2.2-3:2018 « Заклади освіти» (в розрізі розділів) в частині врахування вимог щодо доступності для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення

Назва розділу ДБН	Стислий зміст положень ДБН	Висновок
Розділ 3. Вимоги до забудови ділянок		
Загальні вимоги	• Зазначена загальна вимога щодо відповідності земельної ділянки закладів загальної середньої освіти із організацією інклюзивного навчання вимогам ДБН В.2.2-40.	• розділ потребує значного доопрацювання в частині деталізації вимог до пішохідних доріжок, під'їзних шляхів, майданчиків, елементів благоустрою, зв'язків із зовнішніми пішохідними шляхами та зупинками для забезпечення безпечного і комфортного пересування територією для осіб з порушенням опорно-рухового апарату, зокрема, які користуються кріслом колісним, та осіб із порушенням зору; • потребує уточнення поширення зазначеної вимоги на всі заклади загальної середньої освіти; • потребує розроблення вимог щодо забезпечення безперешкодного доступу МГН до спортивної зони та житлової зони, на якій розташовуються гуртожитки.
Розділ 4. Об'ємно-планувальні рішення		
Санітарно-гігієнічні приміщення	• Положення розділу містять детальні вимоги до санітарно-гігієнічних приміщень в частині влаштування універсальної кабіни для осіб з особливими освітніми потребами /інвалідністю/ в туалетах для учнів (студентів). Зазначені детальні вимоги щодо параметрів, розташування санітарних приладів та поручнів	Потребують деталізації вимоги до санітарно-гігієнічних приміщень для учнів 1-4 класів, зокрема, в частині визначення вимог до влаштування універсальної кабіни для осіб з особливими освітніми потребами /інвалідністю/ в туалетах для учнів.

Аналіз положень

Аналіз положень ДБН в.2.2-3:2018 « Заклади освіти» (в розрізі розділів) в частині врахування вимог щодо доступності для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення

Назва розділу ДБН	Стислий зміст положень ДБН	Висновок
Шляхи евакуації	• Положення розділу містять загальні вимоги до шляхів евакуації із посиланням на вимоги ДБН В.2.2-40	Не потребують доопрацювання
Входи у будівлі, евакуаційні виходи, ширина дверних прорізів	• Положення розділу містять детальні вимоги до основних та допоміжних входів до будівлі, а також евакуаційних виходів з будівлі назовні, обладнання їх пандусами, вимог до дверних прорізів, ширини тамбуру, ширини дверних прорізів.	Потребують доопрацювання, зокрема, в частині визначення розмірів тамбурів, влаштування елементів доступності для осіб з вадами зору (направляючих, поручнів тощо), влаштування засобів надання інформації (інформаційних табло, мнемосхем тощо), зокрема для осіб із порушенням зору
Ліфти, піднімальні пристрої	• Положення розділу містять вимоги щодо необхідності влаштування ліфтів, які розраховують на перевезення крісел колісних для переміщення осіб з інвалідністю та осіб з особливими освітніми потребами та можливості влаштування піднімальних платформ, що переміщуються вертикально, похило або вздовж сходового маршу	Не потребують доопрацювання
Спальні місця та місця для відпочинку осіб з інвалідністю та осіб з особливими освітніми потребами	• Положення розділу містять вимоги щодо необхідності влаштування спальних місць для дітей перших класів (за необхідністю для других-четвертих класів і старших) з інклюзивним навчанням та вимоги до таких спальних місць	Не потребують доопрацювання

Аналіз положень

Аналіз положень ДБН в.2.2-3:2018 « Заклади освіти» (в розрізі розділів) в частині врахування вимог щодо доступності для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення

Назва розділу ДБН	Стислий зміст положень ДБН	Висновок
Ресурсна кімната	• Положення розділу містять детальні вимоги до параметрів ресурсної кімнати, необхідності її влаштування	Не потребують доопрацювання
Гардероб, шафи для верхнього одягу	• Положення розділу містять вимоги щодо необхідності влаштування гардеробу, доступного для осіб з інвалідністю та осіб з особливими освітніми потребами	Потребують деталізації, зокрема, деталізації вимог в частині забезпечення можливості користування гардеробом особами із порушенням зору
Фізкультурно-спортивний тренажерно-гімнастичний та універсальний зали	• Положення розділу містять вимоги щодо можливості використання фізкультурно-спортивних тренажерно-гімнастичних та універсальних залів учнями перших-четвертих класів для реабілітаційних занять осіб з інвалідністю та осіб з особливими освітніми потребами або як залом лікувальної фізкультури (ЛФК) для дітей усього закладу (за його відсутності у групі медичних приміщень). • Також встановлені вимоги до площ роздягалень, кабін туалетів у складі роздягалень.	Потребують деталізації, зокрема, деталізації вимог в частині користування роздягальнями особами із порушенням зору, розроблення вимог щодо доступності
Актові зали	• Положення розділу містять вимоги щодо необхідності влаштування та вимоги до розміщення місць для осіб з інвалідністю та осіб з особливими освітніми потребами в актових залах, вимоги до параметрів таких місць, а також вимоги пандусу влаштування для підйому осіб з інвалідністю та осіб з особливими освітніми потребами в актовому залі на естраду	Не потребують доопрацювання

Аналіз положень

Аналіз положень ДБН в.2.2-3:2018 « Заклади освіти» (в розрізі розділів) в частині врахування вимог щодо доступності для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення

Назва розділу ДБН	Стислий зміст положень ДБН	Висновок
Обідній зал	• Положення розділу містять вимоги щодо необхідності влаштування та вимоги до розміщення місць в обідньому залі для осіб з інвалідністю та осіб з особливими освітніми потребами. Вимоги до параметрів таких місць	Не потребують доопрацювання
Приміщення медичного обслуговування	• Наведені додаткові приміщення, які рекомендується організовувати у приміщеннях медичного обслуговування в закладі загальної середньої освіти для можливості організації інклюзивного навчання. • Для проведення корекційно-розвиткових занять з особами з інвалідністю та особами з особливими освітніми потребами передбачена вимога щодо наявності кабінет учителя-дефектолога (тифлопедагога, сурдопедагога, олігофренопедагога, ортопедагога),	Не потребують доопрацювання
Пішохідні зони в приміщенні закладу освіти, сходи	• Зазначені вимоги щодо необхідності облаштування контрастними рельєфними лініями пішохідні зони в приміщенні закладу загальної середньої освіти, облаштування сходів контрастними обмежувальними смугами, та виокремлення на підлозі рельєфним покриттям (ворсистим, гумовим тощо) зон підвищеної небезпеки (в їдальнях, майстернях, лабораторіях).	Потребують доопрацювання згідно вимог ДБН В.2.2-40
Класи для навчання дітей із порушенням слуху	• Для орієнтування дітей з порушеннями слуху у класах, навчальних кабінетах та лабораторіях встановлюються сигнальні лампочки (маячки), що сповіщають про початок і закінчення уроку. Місця для дітей зі зниженим слухом слід обладнують електроакустичними приладами та індивідуальними навушниками.	Не потребують доопрацювання

Аналіз положень

Аналіз положень ДБН в.2.2-3:2018 « Заклади освіти» (в розрізі розділів) в частині врахування вимог щодо доступності для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення

Назва розділу ДБН	Стислий зміст положень ДБН	Висновок
Оповіщення	• У будівлі вимоги до внутрішнього обладнання, призначеного для оповіщення, евакуації, інформування про небезпеку особами з інвалідністю та особами з особливими освітніми потребами усіх категорій виконується згідно з положеннями ДБН В.2.2-40, ДБН В.2.5-56, а також ДСТУ-Н Б В.2.2-31, ДСТУ 7246, ДСанПіН 144.	Не потребують доопрацювання
Розділ 8. Інженерне обладнання будівель	• Зазначена вимога щодо влаштування у навчальних корпусах заввишки більше чотирьох поверхів ліфти. • Ліфти встановлюються згідно з вимогами НПАОП 0.00-1.02, ДСТУ ISO 4190-1, ДСТУ ISO 4190-2, ДСТУ ISO 4190-3, ДСТУ ISO 4190-6, ДСТУ EN 81-20, ДСТУ EN 81-70, ДСТУ EN 81-72, ДСТУ EN 81-82, ДСТУ-Н Б В.2.2-38, а підіймальні платформи для осіб з інвалідністю - за ДСТУ EN 81-40, ДСТУ EN 81-41.	Потребує визначення необхідності влаштування ліфтів у двох - трьохповерхових будівлях закладів загальної середньої освіти
Розділ 10. Безпека та доступність у використанні		
Системи навігації	• Положення розділу містять вимоги щодо необхідності влаштування на шляхах руху слід систем навігації, візуальної статичної і оперативно-змінюваної інформації, тактильних елементів доступності (тактильних смуг, тактильних інформаційних покажчиків), візуальних елементів доступності (контрастного маркування, інформаційних табличок та покажчиків) та аудіопокажчиків (звукових орієнтирів) згідно із ДБН В.2.2-40.	Потребують доопрацювання згідно вимог ДБН В.2.2-40

Аналіз положень

Аналіз положень ДБН в.2.2-3:2018 « Заклади освіти» (в розрізі розділів) в частині врахування вимог щодо доступності для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення

Назва розділу ДБН	Стислий зміст положень ДБН	Висновок
Вимоги до елементів сходових маршів, коридорів, рекреацій	• Положення розділу містять загальні вимоги щодо забезпечення зручності і безпеки пересування та евакуації, ухилів і ширина маршів сходів і пандусів, висоти сходинок, ширини проступів, ширини сходових площадок, висоти проходів по сходах, коридорах і рекреаціях, а також розмірів дверних прорізів • відповідно вимог ДБН В.2.2-40.	Потребують доопрацювання в частині деталізації вимог.
ДОДАТОК Н (обов'язковий). Вимоги до проектування пансіонів (гуртожитків) закладів освіти		
Основні положення	• Положення розділу містять загальні вимоги щодо розміщення гуртожитків в ліцеях, спеціальних • закладах загальної середньої освіти (навчально-реабілітаційних центрах і спеціальних школах), • закладах спеціалізованої освіти (наукових, мистецьких, спортивних) ліцеях, військових (військовоморських, військово-спортивних) ліцеях та ліцеях із посиленою військово-фізичною підготовкою. • Гуртожитки проєктуються відповідно до вимог ДБН В.2.2-15-2019 «Житлові будинки. Основні положення»	Потребують розроблення детальних вимог щодо забезпечення доступності маломобільних груп населення до гуртожитків закладів освіти у складі ДБН В.2.2-15-2019 «Житлові будинки. Основні положення»

Висновки

За результатами аналізу ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти встановлено:

не потребують доопрацювання розділи:

«Загальні положення»	«Інженерне обладнання будівель»	«Безпека та доступність у використанні»

потребує значного доопрацювання розділ:

«Вимоги до забудови ділянок»:

в частині деталізації вимог до пішохідних доріжок, під'їзних шляхів, майданчиків, елементів благоустрою, зв'язків з зовнішніми пішохідними шляхами та зупинками для забезпечення безпечного та комфортного пересування територією осіб з порушенням опорно-рухового апарату, зокрема, які користуються кріслом колісним, осіб із порушенням зору;	розроблення вимог щодо забезпечення безперешкодного доступу МГН до спортивної зони та житлової зони, на якій розташовуються гуртожитки;	уточнення поширення вимоги розділу щодо доступності для маломобільних груп населення на всі заклади загальної середньої освіти;

Висновки

За результатами аналізу ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти встановлено:

потребують доопрацювання:

розділ «Нормативні посилання»:

в частині включення до переліку нормативних посилань на національні стандарти та інші нормативні акти, які регулюють вимоги щодо забезпечення доступності для маломобільних груп населення;

Додаток Н «Вимоги до проектування пансіонів (гуртожитків) закладів освіти» потребує доопрацювання:

в частині включення до переліку нормативних посилань на національні стандарти та інші нормативні акти, які регулюють вимоги щодо забезпечення доступності для маломобільних груп населення;

розділ «Архітектурно-планувальні рішення» ДБН В.2.2-15-2019 «Житлові будинки. Основні положення», оскільки цим ДБН встановлені вимоги до гуртожитків

Висновки

За результатами аналізу ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти встановлено:

розділ «Об'ємно-планувальні рішення»:

в частині деталізації вимог до санітарно-гігієнічних приміщень для учнів 1-4 класів, зокрема в частині визначення вимог до влаштування універсальної кабіни для осіб з особливими освітніми потребами /інвалідністю/ в туалетах для учнів

доопрацювання, зокрема, в частині визначення розмірів тамбурів, влаштування елементів доступності для осіб з вадами зору (направляючих, поручнів тощо), влаштування засобів надання інформації (інформаційних табло, мнемосхем тощо), зокрема, для осіб із порушенням зору

розроблення вимог щодо доступності для маломобільних груп населення фізкультурно-спортивних, тренажерно-гімнастичних та універсальних залів

деталізації вимог в частині користування роздягальнями особами із порушенням зору

доопрацювання згідно з вимогами ДБН В.2.2-40 щодо пішохідних зон в приміщеннях закладів освіти;